

Nycklar till ledarskap

Ur Bibeln:

Och Mose sade till Israels barn: ”Se, Herren har kallat och nämnt Besalel, son till Uri, son till Hur, av Judas stam... Åt honom och åt Oholiab, Abisamaks son, av Dans stam, har han också **gett förmåga** att undervisa andra. (2 Mos 35: 30, 34)

”Dig, mina fäders Gud, tackar och prisar jag för att du har gett mig visbet **och förmåga**, och för att du nu har uppenbarat för mig det vi bad dig om, ty det som kungen ville veta har du uppenbarat för oss.” (Dan 2:23)

Den ene gav han fem talenter, den andre två, den tredje en, åt var och **en efter hans förmåga**. (Matt 25:15)

Det är inte så att jag skulle förmå tänka ut något på egen hand, något som kommer från mig. Nej, **min förmåga kommer från Gud**. (2Kor 3:5)

Kommentarer:

Vi har fram till nu haft fokus på ledarens inre kvalitéer, så som Gud eftersöker dem, och vill verka fram dem i våra liv. Bibeln talar mycket om ledarens inre kvalité. Hans/hennes karaktär. Denna lektion ska dröja ytterligare vid en ledares nödvändiga kvalitéer. Vi har fram till nu haft vårt fokus på en ledares helgelse, och fördolda liv med Gud. Ledaren är kallad att vara en gudsman, eller om du vill en gudskvinna.

”Den primära kvalifikationen för en ledare i en församling är att vara en gudsmänniska. Det är bara på det sättet som uppgiften kan utföras, teamet byggas upp och de individuella behoven bli tillfredsställda. För att bli en gudsmänniska måste emellertid ledaren ständigt arbeta med sin relation till Herren. Enligt Apg 6:3 är nyckelkvalifikationen för det kristna ledarskapet att vara ’fyllt av anden.’” (Paul Beasley Murray)

”Ledaren lever med ansvaret att ständigt jobba vidare med Gud. Det betyder inte att varje ledare kommer att bli en andlig jätte – han behöver bara vara ett halvt steg före sitt folk.” (Charles Sibthorpe)

Bara ett halvt steg före. Men redan det är en imponerande utmaning. Det betyder ju att ledaren måste arbeta mer med sin gudsrelation än dem han försöker leda. Ligger han inte först leder han inte. Han ligger bara tvåa!

Vi har inledningsvis betonat ledarens inre kvalitéer, därför att Bibeln betonar dessa kvalitéer. Detta gör andligt ledarskap så speciellt. Andligt ledarskap utövas på uppdrag. Vår auktoritet kommer av att vi inte verkar i vårt eget namn, utan i vår Mästares. Detta är den livsnödvändiga relationen. Dessutom måste Gud få verka genom oss. Dessa inre kvalitéer är frukter av den helige Andes närvaro i våra liv.

”Men andens frukter är kärlek, glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trofasthet, ödmjukhet och självbehärskning. Mot sådant vänder sig inte lagen.” (Gal 5:22-23)

Därför kan ingen bara utbilda sig till att bli en andlig ledare. Andligt ledarskap måste man växa in i. Näringen för en sådan växt hämtar vi ur en intim och uppriktig gemenskap med Gud själv.

När Bibeln betonar ledarens karaktär betyder det inte att hans kompetens är oviktig.

Utan en helig karaktär blir ingen ledare. Och ändå räcker den inte. Det finns många djupt fromma människor som inte är ledare i ordets snäva mening.

Till denna attraktiva karaktär måste tillfogas förmåga, kompetens. Denna lektion ska vi studera några sådana ”nycklar till ledarskap”.

Eller som Paulus väljer att uttrycka det: ”*min förmåga kommer från Gud*”.

Kvinnligt ledarskap:

Först ska vi våga beröra en fråga där kyrkan genom historien varit djupt ambivalent, och därför gett ett tvehåget svar: *Gäller ledarskapets gåva också kvinnan?*

Kan en kvinna vara ledare i Guds församling?

"Det klara bibliska svaret är: Ja! Judarnas företrädare framför hedningarna, den fria mannens framför slaven och mannen framför kvinnan existerar inte längre i Kristus (Gal 3:28). Genom Kristus har en revolution ägt rum. Den gamla ordningen är passerad, och den nya ordningen har kommit! Kvinnor kan, och bör förvänta sig att få spela olika roller inom det kristna ledarskapet." (Paul Beasley-Murray)

Vad säger Bibeln?

Romarbrevet 16 innehåller en lång lista med namn. Namn på människor som spelade en viktig roll för den stora församlingen i Rom. Ett studium av denna namnlista visar att många kvinnor hade viktiga, och ledande roller i denna församling. Åtminstone tre av dem var tydliga ledare:

Foibe (Rom 16:1-2), var diakon. (Grekiskan säger diakon, inte diakonissa).

Prisca (Rom 16:3. Se även Apg 18:18, 26 och 2Tim 4:19) nämns före sin make Aquila. Hon var en ledare, som även hade en undervisningsfunktion bland de första kristna (Apg 18:26).

Junia (Rom 16:7) beskrivs tillsammans med sin man (?) Andronikos vara *"högt ansedd som apostlar"*.

"Att Paulus inte bara inkluderade en kvinna... bland apostlarna utan faktiskt beskrev henne tillsammans med Andronikos som högt ansedd bland dem är ett utomordentligt tungt bevis... på falskheten och den vitt utbredda och omedgörligt envisa uppfattningen att Paulus hade en låg syn på kvinnor. Detta är något som kyrkan i sin helhet ännu inte har ägnat tillräcklig uppmärksamhet." (C E B Cranfield)

Vad gäller de bibelverser som ofta citeras till försvar för ett totalt manligt ledarskap (1Kor 11:3-16; 14:33-36, 1 Tim 2:11-15) bör vi förstå dessa utifrån sitt kulturella sammanhang. Om inte bör vi på samma grunder som vi utesluter kvinnligt ledarskap på basis av dessa verser hävda att kvinnan heller inte ska låta klippa sig, liksom hon vid gudstjänsten bör bära slöja!

Sex nödvändiga egenskaper för ett effektivt ledarskap:

Paul Beasley Murray har i sin bok "Ledarskap – om att följa Kristus och leda andra" listat sex speciella egenskaper som han menar vara nödvändiga för ett effektivt ledarskap. *"Var och en av de sex är faktisk oundgänglig."* Vi ska här använda oss av Beasley-Murrays sex iakttagelser, även om vi tar oss friheten att kasta om deras ordning en aning:

För att åskådliggöra dessa egenskaper i aktion kommer vi att använda oss av berättelsen om Nehemja, en av Gamla Testamentets största ledargestalter.

I Nehemjabokens första kapitel läser vi om hur Nehemja, en av den persiske kungens ämbetsmän, får höra nyheter om ett nedbrutet Jerusalem. Nehemja hade aldrig varit i Jerusalem, men hans kärlek till staden liksom låg i generna.

"När jag hörde detta, satt jag gråtande och sörjande i flera dagar, och fastade och bad inför himmelens Gud." (Neh 1:4)

Den sorg som först lamslog Nehemja födde dock så småningom handlingskraft. Fick honom att ta viktiga initiativ. I sorgen föddes en dröm. Genom tårarna såg han liksom i fjärran ett nytt Jerusalem. Ett återuppbyggt Jerusalem.

Drömmen tog tag i hans liv med tvingande kraft. Fick Nehemja att söka upp kungen med en bön om nåd. Av kungen utverkar Nehemja rätten att få bege sig till Jerusalem för att börja återuppbyggnaden. Med en dröm i sitt hjärta möter Nehemja sitt folk. Ett folk som lever bland ruinerna av fornstora dagar. Och hur kommer man då?

Hur närmar man sig en sådan situation?

Hur hanterar man en tvingande vision.

Låt oss lyssna till denne vise man:

När jag sedan hade kommit till Jerusalem och varit där i tre dagar, steg jag upp på natten tillsammans med några få män utan att ha talat om för någon människa vad min Gud ingav mig i hjärtat att göra för Jerusalem. Och det djur som jag red på var det enda jag då hade med mig. Och jag drog om natten ut genom Dalporten fram mot Drakkällan och Dyngporten och besåg Jerusalems murar, hur de var nedbrutna och hur dess portar var förtärda av eld. Och jag drog vidare till Källporten och till Konungsdammen, men där var det omöjligt för djuret att komma fram med mig.

Då begav jag mig uppför dalen om natten och besåg muren och återvände sedan in genom Dalporten och kom så tillbaka. Och föreståndarna hade inte fått veta vart jag hade gått och vad jag ville göra, ty jag hade ännu inte talat om något för judarna, prästerna, de högt ansedda männen, föreståndarna och de övriga som skulle få med arbetet att göra.

Men nu sade jag till dem: "Ni ser själva i vilken nöd vi är, hur Jerusalem ligger öde och hur dess portar är uppbrända i eld. Nåväl, låt oss bygga upp Jerusalems mur, för att vi inte längre må vara till skam."

Och jag talade om för dem hur min Guds hand hade varit mig nådig, likaså vad kungen hade lovat mig. Då sade de: "Vi vill stå upp och bygga." Och de tog mod till sig för det goda verket. (Neh 2:11-18)

Så inleds arbetet med muren. Och i takt med att muren reses reser sig motståndet mot Nehemja och folket. I bokens fjärde kapitel attackeras återuppbyggnaden av Israels fiender.

Än en gång träder Nehemja in i handlingen. Han har utverkat rätten att börja bygga. Vision har blivit transpiration. Arbetet har börjat, men nu attackeras det. Det är en ledares uppgift att se till att arbetet inte bara börjar utan också fullbordas, slutförs.

Och sedan jag hade granskat allt, stod jag upp och sade till ädlingarna och föreståndarna och det övriga folket: "Frukta inte för dem. Tänk på Herren, den store och fruktansvärde, och strid för era bröder, era söner och döttrar, era hustrur och era hus." (Neh 4:14)

Vid samma tid sade jag också till folket, att var och en med sin tjänare skulle stanna över natten inne i Jerusalem, så att vi om natten skulle kunna ha dem till vakt och om dagen till arbete.

Och varken jag eller mina bröder eller mina tjänare eller de som höll vakt hos mig lade av kläderna. Vapnen ansågs av var och en vara lika nödvändiga som vatten. (Neh 4:22-23)

Och muren blev färdig på tjugofemte dagen i månaden Elul, efter femtiotvå dagar.

När nu alla våra fiender hörde detta, greps de, alla de kringboende folken, av fruktan och såg att de hade misslyckats svårt. Ty de förstod nu att detta arbete var vår Guds verk. (Neh 6:15-16)

Nehemja var en vis, effektiv och god ledare. Han lyckades utverka rätten, förklara visionen, få folket att arbeta, driva fienden på flykten och slutföra verket. Redan i dessa korta verser framstår några viktiga egenskaper i hans ledarskap. Ett mer ingående studium av denne skickliga ledare skulle ytterligare förtydliga dem. Låt oss här jämföra med Beasley-Murrays lista på nödvändiga ledaregenskaper:

1. Kärlek

När Jesus möter Petrus efter Petrus förnekelse är det kärleken han frågar efter. På Petrus kärleksbetygelse svarar Jesus med orden om att leda och att föda fåren. Det andliga ledarskapet bygger på kärleken.

Det var kärleken som fick Nehemja att falla i gråt inför ett nedrivet Jerusalem. Det var kärleken som gav mod att gå till kungen. Det var kärleken som gav kraft att stå emot fienden och att föra verket till fullbordan.

"För att travestera aposteln Paulus: 'Utan kärlek är allt ledarskap, alla syner, allt arbete, organiserande, delegerande... ingenting.' ... Kärleken initierar och uppehåller den kristne ledaren att tjäna. Men den utgör också grundnen för ledarens auktoritet. Församlingar är frivilliga sammanslutningar som består av människor som frivilligt har förenat sig med varandra. I ett sådant sammanhang finns det inget utrymme för ledaren att försöka uppträda som maktbävare. I ett sådant fall ligger ledarens auktoritet i hans kärlek till sitt folk." (Paul Beasley-Murray)

2. Vision

"Först och främst måste ledaren vara visionär", menar Beasley-Murray.

Nehemja drömde en dröm. Han sörjde, men tröstades av en syn, ett hopp, en tro. Han var en man som bar en, och bars av en vision.

En ledare måste ha en dröm, en vision.

Folket levde bland ruinerna. De var slavar under ruinerna. Minnen av bättre tider, men nu alla dessa ruiner som påminde dem om vilka förlorare de var. Det kunde alla se. Alla kan se ruinerna. Det är inte svårt att konstatera att mycket ligger i ruiner i vårt land. *"Du tronar på minnen från fornstora dar..."*

Men det krävs en ledare för att se mer. Någon som drömmer djävare drömmar, och tänker tankar med luft under vingarna.

Napoleon definierade en ledare som *"en förmedlare av hopp"*. Nehemja var en sådan ledare.

Vart finns dessa ledare idag.

Vart finns ledare som får oss tro, drömma, vakna och arbeta, för att de fått oss att se något mer än de ruiner vi lever bland.

"Pastorer har inga uppdrag att bevara status quo utan att leda Guds folk fram mot de nya uppgifter och modeller för tjänst som Gud har i beredskap för sina barn. Det är ledarnas uppgift att bli 'soluppgångens folk' som drömmer om framtiden hellre än solnedgångens folk som drömmer om det förflutna!" (Paul Beasley-Murray)

3. Entusiasm

Det räcker inte med att ha en vision. Vi måste också kunna förmedla den. Entusiasms behövs för att kunna överföra visionen till folket. Nehemja hade isolerats med sin vision utan den entusiasm som fanns i hans liv. *"Utan entusiasm finns det heller inget inflytande och det finns heller inget ledarskap."*

(Paul Beasley-Murray) Det är denna förmåga som gör att vi kan få vår vision att börja omfattas av andra. *"Vi vill stå upp och bygga."*

4. Arbetsvilja

Utan arbetsvilja bygger vi bara luftslott. Paulus skriver att han *"arbetat mer än någon av de andra."*

Ledarskap gör anspråk på vår tid och på vår kraft. Utan viljan att arbeta hårt blir ingen en ledare.

En ledare som verkligen vill påverka, och se framgång kommer att få betala med tid och kraft.

Muren måste **byggas** upp. Det går att urskilja många olika moment i Nehemjas sätt att möta Guds kallelse: Frustration - inspiration - vision - passion - argumentation - organisation - och nu: transpiration.

5. Uthållighet

Den femte egenskapen på Beasley-Murrays lista, och i Nehemjas liv är uthållighet.

Men det som kom i den goda jorden, det är de som hör ordet och tar vara på det i ett gott och rent hjärta och genom uthållighet bär frukt. (Luk 8:15)

Uthållighet är vad ni behöver för att kunna göra Guds vilja och få vad han har lovat... (Hebr 10:36)

Det är stort att få starta upp ett arbete, men det är förgäves om det aldrig slutförs. Vi behöver uthållighet för att föra arbetet till fullbordan

"När du accepterar en kallelse från en befintlig församling har du en prøvotid på tre till sex år. Detta är vad som ligger bakom Lyle Schallers iakttagelse att de produktiva åren i en pastorstjänst börjar omkring fyra, fem, sex år efter starten. Det tar så lång tid att vinna förtroende som ledare genom att bevisa att du är en tjänare." (Peter Wagner)

6. Ödmjukhet.

Nehemja kände till en hemlighet. Det gick inte att närma sig folket i Jerusalem som en besserwisser. Han kom i enkelhet, utan stora ord. Han var ödmjuk. *"Ödmjukheten är nyckelegenskapen för den som har Jesus som mönsterbild för sin tjänst."* (Paul Beasley-Murray)

Ingen kan utöva andligt ledarskap utan verklig ödmjukhet i sin tjänst. Ödmjukheten hindrar dig från att köra över människor. Ödmjukheten gör dig villig att pröva, inte bara din egen ståndpunkt, utan framför allt ditt eget hjärta.

"Högmod förändrar änglar till demoner. Ödmjukheten förvandlar människor till änglar." (Augustinus)

Slutkommentar:

Dessa sex kvalitéer är nödvändiga för en framgångsrik tjänst. Hos kvinnor så väl som hos män! Nehemja var en stor ledare. Han drevs av kärlek, bars av en vision, smittade genom entusiasm, var villig att arbeta, och att hålla ut. Därtill hade Nehemja ett ödmjukt hjärta. Det gjorde att han både kunde böja sina knän inför Gud, sitta ner med sitt folk och stå rak inför fienden.

Vi har nu ställt frågan: På vilket sätt ska vi vara ledare. Nu är det dags att ställa nästa fråga.

Frågan: Vart? Vart ska vi leda? Åt vilket håll, eller till vad?

Efter att ha studerat en ledares karaktär och kvalitéer vill vi nu tala om hans/hennes inriktning.